

Keskinäinen kunnioitus

Syrjäisellä Guadalupen saarella tapahtuu muuttoliikettä, jota on tutkittu vasta muutama vuosi. Valkohait (Great white sharks (Carcharodon carcharias)) vaeltavat alueen läpi seuratessaan isoja tonnikalaparvia, jotka ovat yksi niiden lempiruuuista. Syyskuusta joulukuulle jakavat nämä eläimet saarta ympäröivän meren noin 230 km Meksikossa Bajan niemimaalla Guadalupen merikarhujen (Arctocephalus townsendi), pohjoisen merinorsujen (Mirounga angustirostris) sekä yleisen Californian merileijonan (Zalophus californiacus) kanssa.

Matkoillani kuvaamaan suuria valkohaita vuosina 2002 ja 2003 ei kukaan ryhmästäni nähnyt minkäänlaista saalistavaa käyttäytymistä kohdistuvan minhinkään näistä eväjalkaisista (joilla kirjaimellisesti on "siivet jalkoina", kuten evän muoto antaa ymmärtää). Paul "Doc" Anes, valkohaiden kanssa sukeltamisen pioneeri Guadalupessa sanoo, ettei hän ole nähnyt minkäänlaista saalistusta sitten vuoden 2000, jolloin hänen tutkimuksensa alkoivat." Olemme kuitenkin nähneet valkohain syövän linnun," sanoi Anes.

Teorioita, miksei hyökkäyksiä ole

On runsaasti teorioita, mikseivät hait hyökkää näihin rasvapitoisiin aterioihin, joita ne yleisesti syövät muilla alueilla, kuten lähellä Farallon-saarilla, San Franciscosta länteen sekä etelä-Afrikan rannikolla False Bay:ssä, noin 30 minuutin päässä Cape Town:ista. Aikaiset venematkat Simon's Townista etelä-Afrikan Cape Peninsulassa tarjoaa vieraille vaikuttavia haihyökkäyksiä, kun ne "lentävät" tai rikkovat meren pinnan saalista etsiessään. Discover Channel on dokumentoinut tämän suosituksa televisio-ohjelmissa "Air Jaws". Siellä samea vesi muodostaa "tappoalueen", joka hylkeiden on ylitettävä päästäkseen syvään veteen. Siellä valkoilla on salamyhkäisyyden etu.

On dokumentoitu hyökkäyksiä, jotka kohdistuvat nuoriin, kokemattomiin hylkeisiin, jotka uskaltavat mereen ensimmäisenä. Anes, San Diego Shark Diving Expeditions Inc.:n omistaja San Diegossa, Californiassa, on luultavasti viettänyt enemmän aikaa tarkkailemalla ja vetämällä matkoja Guadalupesaarelle, kuin kukaan muu. Hän on omistanut liikkeensä vuodesta 1993 ja on johtanut lukemattomia tutkimusmatkoja Guadalupeen. Anes ehdotti useita mahdollisuuksia, minkä vuoksi Guadalupen valkohait eivät saalista hylkeitä tällä nimenomaisella tapahtumapaikalla. Näkyvyys, joka on usein 24-30 metriä, vie valkohaiden yleisesti käyttämän yllätysmomentin, jota valkohait usein käyttävät alkaessaan hyökkäykset.

Kuten Afrikan tasankojen saalistavat kissaeläimet, eivät nämä eläimet voi haaskata energiaa lukuisiin epäonnistuneisiin hyökkäyksiin. Muualla maailmassa hylkeiden ja merileijonien hyökkäykset kohdistuvat yleensä nuoriin yksilöihin, joilla ei ole paljon kokemusta pedoista tai kuinka niitä vältetään. Anes uskoo myös, että monet hait jatkavat matkaansa, ennen kuin merinorsujen poikaset menevät ensikertaa veteen oppimaan ruokailutekniikoita.

Tri. Michael Domeier, Californialaisen the Pflieger Institute of Environmental Research in Oceansiden, puheenjohtaja sekä toimitusjohtaja on kirjannut liki 20 Guadalupe valkohaita sateliittijäljentimien ja kirjaamislaitteiden avulla. Hänen datansa osoittaa, että tammikuun aikoihin hait liikkuvat pois keskelle valtamerä ja jopa Hawai:lle. Vaikkä hänen tutkimuksensa ovat kesken, raportoi hän, ettei yhtään hyökkäystä terveitä hylkeitä kohtaan ole kirjattu.

Työskennellessään Domeier:in kanssa, on Jessie Harper kerännyt tietoa San Diego:n haisukellusretkistä Guadalupe:n valkohaiden kanssa. Työskennellessään Anes:in kanssa, he kirjasivat enemmän tunteja tarkkaillen Guadalupe:n valkohaita, kuin kukaan muu. "Mikäli siellä olisi hyökkäyksiä, olisimme nähneet sellaisen tähän mennessä," Anes sanoi.

Biologi Burney J. LeBoeuf, Ph.D., on tutkinut merinorsuja yli 25 vuotta. Vuonna 1985 LeBoeuf huomioi kirjassaan merinorsuista, että niiden pennut syntyvät joulukuun puolivälistä tammikuulle ja, vieroiduttuaan emostaan, ne elivät varastoidun rasvan avulla kahdesta kolmeen kuukauteen. Saattaa olla niinkin myöhään, kuin toukokuun loppupuolella, ennen kuin nuoret hylkeet uskaltavat mereen. Tämän on paljon sen jälkeen, kun valkohait ovat jo lähteneet pois.

Henkilökohtainen kohtaaminen

Vuonna 2003, johdin ryhmää sukeltajia ollessamme haintutkimusmatkalla Guadalupe-saarella. Siellä näimme jotain, minkä ajattelimme olevan mahdollisesti ensimmäinen valokohaiden ja merileijonien tällä paikalla tapahtuva saalistava käyttäytyminen. Merilajonauros, joka tunnistettiin päässä olevasta, silmiinpistävästä muhurasta, lähestyi ankkuroitua venettämme. Sen ympärillä kellui isoja tonnikalanpäitä houkuttelemassa haita häkkeihin. Uros oli ilmeisesti nälkäinen ja halusi syödä haihoukuttimen, kuten se monta kertaa osoitti. "Bait wranglers" (täkyjen pitäjien lisänimi, jota käytimme kalanpäiden hankkijoista) joutuivat todella työskentelemään pitäessään tonnikalojen päät kaukana tästä sinnikkästä eväkkästä.

Tämän myöhäisiltapäivän yllätyshyökkäyksen aikana olimme varmoja, että merileijona syötäisiin hetkenä minä hyvänsä, koska syvästä sinisestä tuli koko ajan enemmän valkohaita pyörimään ympärillä. Totesimme kaikki, että se oli todellinen näytös. Merileijona otti laiskasti aurinkoa pinnalla tarkkaillen ilmiselvästi mahdollisuutta iskeä kiinni tuoreeseen tonnikalanpäähän. Kun hai tuli lähelle, ui merileijona huolettomasti pois, ilmeisen tietoisena, että hai oli saman ruoan perässä. Yhden kerran merileijona säikähti, kun vajaa kolmemetrinen valkohai "testasi" merileijonan pyrstöä tönäisemällä sitä. Se ei ollut puraisu. (Valkohait saattavat joutua toisten valkohaiden tai niiden saaliiden puraisemaksi ja saattavat loukkaantuessaan olla kykenemättömiä metsästämään sekä ruokkimaan itseään). Näkemämme nuoren uroshain tönäisyys, oli luultavasti yrittys työntää kilpailija pois pelistä.

Anes sanoi Guadalupen tarkkailijoiden nähneen merileijonien, kilpaillessaan tonnikalanpäistä, purren valkohaita pyrstöön ja selkëveihin. "Ne kiusaavat valkohaita, kuten ne kiusaisivat ketä tahansa, kenen kanssa kilpailevat ruuasta," Anes sanoi. "Näyttää siltä, että hai huomaa olevan hyödyttömiä yrittää hyökätä takaisin. "Pelin henki kokonaisuudessaan on käyttää minimimäärä energiaa saadakseen maksimimäärä ruokaa (kaloreja). Nopean merileijonan saalistaminen on energianhaaskausta Guadalupen kirkkaissa vesissä. Ainoastaan rannan lähellä olevissa sameissa vesissä, missä on sekä valkohaita että hylkeitä, on valkohailla parempi mahdollisuus ruokkia itsensä." Päivien kuluessa Guadalupessa, aloimme ymmärtämään, mikä on paras tapa kuvailla tätä molemminpuolista varovaisuutta.

Merileijona tietää, että täällä, kirkkaassa vedessä se pystyy helposti väistämään hain. Hait tuntuvat näkevän merileijonan

kiusankappaleena, joka pitää hain erossa helposta "sushivälipalasta".

Vasta, kun haita oli kolme tai enemmän kamppailemassa syöteistä, lähti pikkuotus rantaan tauolle. Luonto palkitsee meidät toisinaan ihmeellisillä ja valaisevilla kokemuksilla.

Kirjoittajasta

Dave Haas, DANin jäsen, on sukellusseikkailija, jonka urotöistä on kirjoitettu monissa sukellusteollisuuden opuksissa. Sekä proosana että kuvina.

www.haasimages.com